

ประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียนที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค
ก่อนและระหว่างสถานการณ์ COVID-19

Efficiency of Working Capital Management Towards the Performance of Listed
Companies in the Stock Exchange of Thailand: Consumer Products Industry
Before and During the Corona Virus Epidemic Situation

วริศรา นาระทะ¹, กุลชญา แวนแก้ว¹, ศฐา วรณกุล¹ และ ชัยยศ สัมฤทธิ์สกุล¹
Warissara Narata¹, kulchaya Waenakeo¹, Satha Waroonkun¹ and Chaiyot Sumritsakun¹
¹หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

¹Master of Accounting Program, Faculty of Business Administration, Maejo University

Received: September 26, 2022

Revised: December 2, 2022

Accepted: December 2, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ก่อนและระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของ (โควิด 19) (2) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียนที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ก่อนและระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค จำนวน 35 บริษัท สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือและวงจรเงินสด มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ส่วนอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ยังพบว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือและอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

คำสำคัญ: ไวรัสโคโรนา, ประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียน, ผลการดำเนินงาน

Abstract

The purpose of this research were as follows (1) to compare working capital management efficiency of listed companies on the stock exchange of Thailand consumer products before and during the coronavirus pandemic situation (2) to test the relationship between working capital management efficiency and operating results. The samples used in this research were listed companies in the stock exchange of Thailand: consumer products industry of 35 companies. The

statistics used in the data analysis are: average, standard deviation, t-test and multiple regression analysis. The research results revealed that: accounts Receivable Turnover Ratio (ACP), Inventory Turnover Ratio (ICP) and Cash Conversion Cycle (CCC) was related to the ratio of Return on Total Assets (ROA). The Inventory Turnover Ratio (ICP) was positively correlated with the Return on Equity Ratio (ROE). It was also found that the Corona Virus Epidemic Situation was related to the Inventory Turnover Ratio (ICP) and Return on Equity Ratio (ROE)

Keywords: Corona Virus, Working Capital Management Efficiency, Performance

บทนำ

ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้แพร่กระจายไปทั่วโลกอย่างรวดเร็วส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมาก ตามรายงานของสำนักงานสถิติกระทรวงพาณิชย์กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กลุ่มงานพาณิชย์ต่างประเทศ (สิริกานต์ อมาตยกุล, 2563) ได้กล่าวเอาไว้ว่า โรคไวรัสโคโรนา หรือ โรค COVID-19 คือโรคติดเชื้อจากไวรัสชนิดหนึ่ง พบการระบาดเริ่มต้นที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน และได้ขยายวงกว้างไปมากกว่า 210 ประเทศทั่วโลก

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET index) ซึ่งเป็นตัวแทนของตลาดหุ้นไทย ปรับตัวลงจากช่วงต้นปี 23 มี.ค. พ.ศ 2563 สู่จุดต่ำสุด ถึง 35% นำโดยกลุ่มปิโตรเคมี ธนาคารพาณิชย์ ผู้พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ โรงพยาบาล และกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ในช่วงเวลาเดียวกันนั้นนักลงทุนต่างชาติก็มีปริมาณการขายสะสมมากกว่า 100,000 ล้านบาท ซึ่งมากกว่าการขายทั้งปี พ.ศ. 2562 ถึง 2 เท่า ทั้งนี้ 50% ของภาคธุรกิจที่จดทะเบียนซื้อขายอยู่ใน SET Index ปรับตัวลงมาซื้อขายกันที่ระดับต่ำกว่า 1 เท่าของมูลค่าทางบัญชี (P/BV) ซึ่งหมายถึงการที่นักลงทุนนั้นให้มูลค่าของหุ้นกลุ่มนั้นๆ ต่ำกว่ามูลค่าทรัพย์สินที่ถือครองทั้งหมด ส่งผลให้ภาพรวมของ SET Index ซื้อขายกันในระดับที่ 1.12 เท่าของมูลค่าทางบัญชี ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำที่สุดนับตั้งแต่วิกฤตซบไปรษณีย์ในปี พ.ศ. 2551 เป็นต้นมา (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2564)

การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (Covid-19) ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม การเมือง รวมไปถึงวิถีชีวิตของผู้คน เนื่องจากการแพร่ระบาดของไวรัสชนิดนี้มีความ

รุนแรง รวดเร็ว และขยายวงกว้างไปทั่วโลกอย่างต่อเนื่องสำหรับประเทศไทยอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการได้รับผลกระทบอย่างหนัก เนื่องจากการปิดพรมแดนหรือปิดประเทศ เมื่อนักท่องเที่ยวไม่สามารถเข้ามาใช้บริการในประเทศไทยได้ จึงส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของไทยเป็นอย่างมาก และยังคงส่งผลกระทบไปยังธุรกิจกลุ่มอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจนำเที่ยว และธุรกิจด้านการบิน เป็นต้น

กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตหรือตัวแทนจำหน่ายสินค้าเพื่อการอุปโภคบริโภคต่างๆ ทั้งที่เป็นสินค้าที่จำเป็นและสินค้าฟุ่มเฟือย กลุ่มธุรกิจนี้ได้รับผลกระทบจากการปิดศูนย์การค้า รวมทั้งสินค้าคงคลังที่มากเกินไปทำให้เกิดต้นทุนจมและสภาพคล่องหยุดชะงัก แม้ว่าธุรกิจกลุ่มนี้จะได้รับผลกระทบค่อนข้างมาก แต่ในขณะเดียวกันเมื่อเทียบกับกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ กลับสามารถคงกำไรของกิจการไว้ได้ จากการศึกษาเบื้องต้นผู้วิจัยพบว่า ผลประกอบการตามกลุ่มอุตสาหกรรม 8 กลุ่ม ของ 24 หมวดธุรกิจนั้น พบว่ามีเพียงกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวที่สามารถทำกำไรสุทธิแข็งแกร่งในปี พ.ศ.2563 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีพ.ศ. 2562 นั่นก็คือ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค รายงานกำไรสุทธิปีพ.ศ. 2563 อยู่ที่ 17,213 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 473.94% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีพ.ศ. 2562 มีกำไรสุทธิอยู่ที่ 2,999 ล้านบาท ทั้งนี้เมื่อแยกย่อยสู่หมวดธุรกิจในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคที่ยังคงทำกำไรสุทธิได้แข็งแกร่งกว่ากลุ่มธุรกิจอื่นจากทั้งหมด 8 กลุ่มธุรกิจ มีหมวดธุรกิจที่เติบโตโดดเด่น นำโดยหมวดของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์ เนื่องจากในปีพ.ศ.

2563 มีกำไรสุทธิขยับขึ้นมาอยู่ที่ 15,663 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1,192.79% จากงวดเดียวกันของปีพ.ศ. 2562 มีกำไรสุทธิอยู่ที่ 1,212 ล้านบาท (ข่าวหุ้นธุรกิจออนไลน์, 2564) ดังนั้นประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียนจึงส่งผลต่อการดำเนินงานและความอยู่รอดของกิจการเป็นอย่างมาก การบริหารเงินทุนหมุนเวียนที่ดีจะช่วยรักษาสภาพคล่องให้กิจการสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้อย่างราบรื่น จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียนที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ก่อนและระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ก่อนและระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา
2. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียนที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ก่อนและระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีส่งสัญญาณ (Signaling Theory) พัฒนามาจากแนวคิดของ Michael Spence ในปี พ.ศ. 2516 ทฤษฎีนี้อธิบายถึงพฤติกรรมผู้รับสัญญาณและผู้ส่งสัญญาณเป็นพฤติกรรมที่บริษัทหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ส่งสัญญาณให้กับผู้ถือหุ้นรายย่อย เนื่องจากบุคคลทั้ง 2 ฝ่าย มีระดับของการเข้าถึงข้อมูลที่แตกต่างกัน สิ่งที่ผู้บริหารสื่อสารออกมาถึงผู้ถือหุ้น เป็นการแสดงออกถึงทัศนคติ เป้าหมายหรือเหตุการณ์ต่างๆที่กำลังเกิดขึ้นในกิจการและอาจส่งผลต่อเงิองไปถึงอนาคต ทฤษฎีส่งสัญญาณระบุว่าองค์กรหรือบริษัทต้องจัดให้มีสัญญาณเชิงบวกผ่านการตีพิมพ์หรือออกงบการเงินที่มีผลงานดี ดังนั้น อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (Return on Asset : ROA) ที่สูงบ่งชี้ว่าผลการดำเนินงานของบริษัทในการใช้ทรัพย์สินรวมดีขึ้น

มีประสิทธิภาพมากขึ้นยิ่ง Return on Asset (ROA) มีค่ามาก มูลค่าของบริษัทก็จะสูงขึ้นเพราะแสดงให้เห็นว่าบริษัทมีกำไร เมื่อกำไรสูงมักจะตามด้วยอัตราผลตอบแทน (เงินปันผล) ที่สูงตามไปด้วย

การบริหารเงินทุนหมุนเวียน (Working capital management)

การบริหารเงินทุนหมุนเวียน (Working capital management) หมายถึง การจัดหาเงินทุนในการลงทุน และการควบคุมสินทรัพย์หมุนเวียนสุทธิตามแนวนโยบายเงินทุนหมุนเวียนอาจถือได้ว่าเป็นเส้นเลือดใหญ่ของธุรกิจ และการจัดหาที่มีประสิทธิผลสามารถช่วยให้ธุรกิจประสบความสำเร็จได้มากขึ้น (Atseye et al., 2558) เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้บริหารเกี่ยวกับเงินสด สินค้าคงคลัง ลูกหนี้และเจ้าหนี้ (Dhar & Aziza, 2561) หลักในการบริหารเงินทุนหมุนเวียนนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องบริหารเงินทุนหมุนเวียนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ไม่มากเกินไปหรือน้อยเกินไป (ปริยานุช กิจรุ่งโรจน์เจริญ, 2558) วัตถุประสงค์ของการจัดการเงินทุนหมุนเวียน คือ การบริหารจัดการสินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้แก่ เงินสด สินค้าคงคลัง เจ้าหนี้ และลูกหนี้การค้า เงินทุนหมุนเวียนของกิจการจะสะท้อนถึงสภาพคล่องและความสามารถในการชำระหนี้ของ บริษัทในระยะสั้น การขาดการบริหารเงินทุนหมุนเวียนที่ดีอาจจะทำให้กิจการขาดเงินทุนหมุนเวียนที่จะนำไปชำระหนี้และใช้ในการดำเนินงาน อันเนื่องมาจากการไม่สามารถเก็บหนี้จากลูกหนี้ได้ ขายสินค้าไม่ได้ตามที่กำหนด ทำให้เกิดเงินจมในสินค้า เป็นต้น ดังนั้น กิจการจะต้องมีการสำรองเงินทุนไว้ใช้ในดำเนินงานปกติของกิจการด้วย หากกิจการบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนได้ดีจะช่วยให้อกิจการสามารถดำเนินงานต่อไปได้และสามารถฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็วท่ามกลางวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา โดยพิจารณาจากอัตราส่วนดังนี้

อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (ACP) หมายถึง อัตราส่วนทางการเงินที่เปรียบเทียบระหว่างยอดขายกับลูกหนี้การค้าเฉลี่ย ยิ่งมีค่าสูงแสดงให้เห็นว่ากิจการมีความสามารถในการรับชำระหนี้จากลูกหนี้ได้สูง มีสภาพคล่อง ส่งผลให้ผลการดำเนินงานของกิจการสูงตามไปด้วย

อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (ICP) หมายถึง อัตราส่วนทางการเงินที่เปรียบเทียบระหว่างต้นทุนขายกับสินค้าคงเหลือเฉลี่ย ยิ่งมีค่าสูงแสดงให้เห็นว่ากิจการมีสินค้าคงเหลือน้อย ขายสินค้าออกไปได้ไว ลดความเสี่ยงในด้านภาระการจัดเก็บสินค้าคงคลัง ส่งผลให้ผลการดำเนินงานของกิจการสูงตามไปด้วย

อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (APP) หมายถึง อัตราส่วนที่เปรียบเทียบระหว่างต้นทุนขายกับเจ้าหนี้การค้าเฉลี่ย ยิ่งมีค่าน้อยแสดงให้เห็นว่ากิจการมีความสามารถในการต่อรองยืดเวลาชำระหนี้ทำให้มีเงินสดในมือมาก ส่งผลให้ผลการดำเนินงานของกิจการสูงตามไปด้วย

วงจรเงินสด (CCC) หมายถึง รอบระยะเวลาที่กิจการได้รับสินค้า ขายสินค้าไปจนถึงการรับชำระหนี้จากลูกค้า ยิ่งต่ำยิ่งแสดงให้เห็นว่ากิจการได้รับเงินคืนจากการขายสินค้ากลับมาได้เร็วเพื่อนำไปเป็นทุนในการผลิตสินค้ารอบถัดไป ลดการกู้ยืมเงินจากภายนอก ส่งผลให้ผลการดำเนินงานของกิจการสูงตามไปด้วย

สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา (2563) กล่าวว่าผลกระทบของโควิด-19 ส่งผลให้บริษัทในประเทศไทยต้องการเงินหมุนเวียนระยะสั้นสูงถึง 1.7 ล้านล้านบาท หรือราว 10% ของจีดีพี บริษัทที่มีสภาพคล่องสูงจะผ่านพ้นสถานการณ์ที่ยากลำบากไปได้ หากบริษัทมีสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียนจะสะท้อนว่า บริษัทมีความสามารถในการชำระหนี้ในปัจจุบัน ในขณะที่บริษัทที่มีสินทรัพย์หมุนเวียนต่ำกว่าหนี้สินหมุนเวียนอาจจะมีปัญหาสภาพคล่องอย่างรุนแรงจากการหยุดชะงักของภาคธุรกิจ

ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงาน หมายถึง ผลสำเร็จจากการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร ประกอบด้วย อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) หมายถึง อัตราส่วนทางการเงินเปรียบเทียบระหว่างกำไรสุทธิกับสินทรัพย์รวม ซึ่งจะบอกถึงความสามารถในการนำสินทรัพย์ที่กิจการมีไปใช้ประโยชน์ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) หมายถึง อัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างกำไรสุทธิและส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งจะบอกถึงความสามารถในสร้างผลตอบแทน

จากส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร (CFO) หมายถึง อัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างกระแสเงินสดจากการดำเนินงานกับกำไรจากการดำเนินงาน ซึ่งจะบอกถึงความสามารถในการทำกำไรของกิจการ

ตัวแปรกำกับ (Moderator Variable)

หมายถึง ตัวแปรที่สามที่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองตัว โดยกำหนดให้ 0 แทน ก่อนสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา หรือ ปีพ.ศ. 2561 และ พ.ศ. 2562 กำหนดให้ 1 แทน ระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา หรือ ปีพ.ศ. 2563 และ พ.ศ. 2564

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

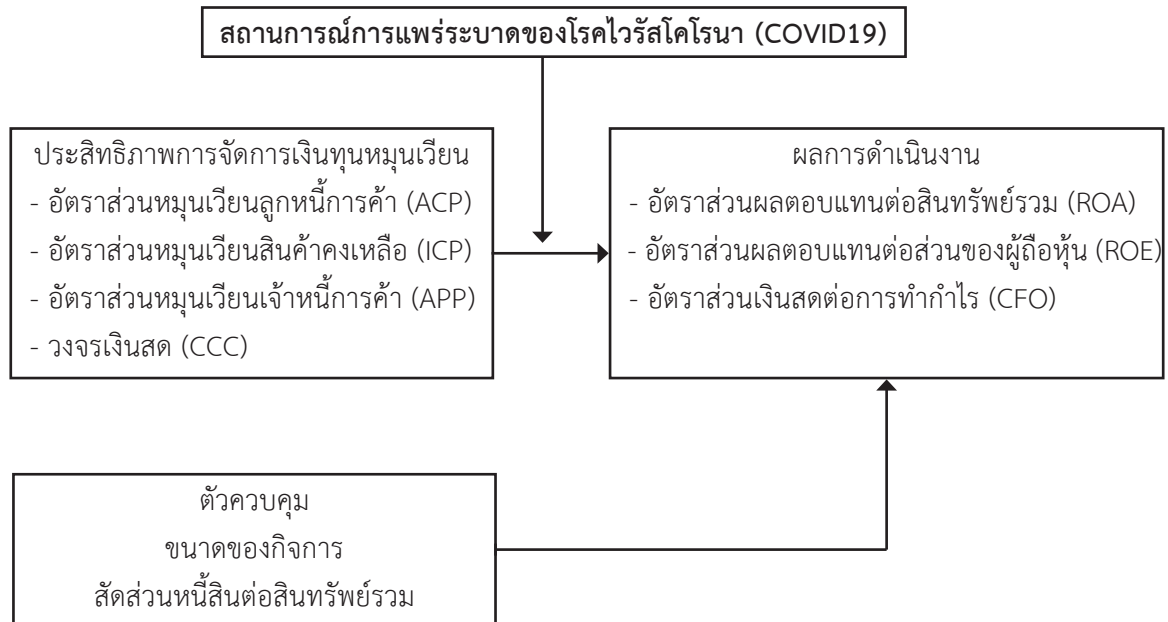
ณัฐภา สิชฌนทกสมิต (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพของการบริหารสินทรัพย์ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ จำนวน 95 บริษัท ตั้งแต่ปีพ.ศ.2557 ถึง ปีพ.ศ. 2559 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการศึกษา คือ การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ พบว่า อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ส่งผลในทิศทางเดียวกันกับอัตรากำไรขั้นต้น อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรส่งผลในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตรากำไรขั้นต้น อัตราหมุนเวียนของเงินสดส่งผลในทิศทางเดียวกันกับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์

อัศวิน เทพสวัสดิ์ (2562) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเงินทุนหมุนเวียนกับผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET100 ระหว่างปีพ.ศ. 2560 ถึง ปีพ.ศ. 2562 จำนวน 86 บริษัท ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 พบว่า 1) ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยระยะเวลายาวสินค้าเฉลี่ยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตรากำไรสุทธิ 2) อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์อัตราส่วนหมุนเวียนของสินค้า ระยะเวลายาวสินค้าเฉลี่ยอัตราส่วนหมุนเวียนของเจ้าหนี้มีความสัมพันธ์

ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ 3) อัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วน

หมุนเวียนของเจ้าหนี้มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมุติฐานการวิจัย

H1: อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ a) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม b) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น c) อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร

H2: อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ a) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม b) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น c) อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร

H3: อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้ามีความสัมพันธ์เชิงลบกับ a) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม b) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น c) อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร

H4: วงจรเงินสดมีความสัมพันธ์เชิงลบกับ a) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม b) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และ c) อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร

H5: สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้าและ a) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม b) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และ c) อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร

H6: สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือและ a) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม b) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และ c) อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร

H7a: สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้และ a) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม b) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และ c) อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร

H8a: สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อวงจรเงินสดและ a) อัตราส่วนผลตอบแทน

ต่อสินทรัพย์รวม b) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และ c) อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคของบริษัท รายงานประจำปีจากเว็บไซต์ www.set.or.th ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand) www.setsmart.com และ www.sec.or.th ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ระหว่างปี พ.ศ. 2561 ถึง ปีพ.ศ. 2564 จำนวนทั้งสิ้น 42 บริษัท หักบริษัทที่ข้อมูลไม่สมบูรณ์ คงเหลือรวมทั้งสิ้น 35 บริษัท มีตัวอย่างที่สมบูรณ์ จำนวน 140 ตัวอย่าง

การวัดค่าตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ การจัดการเงินทุนหมุนเวียน ประกอบไปด้วย

1. อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (ACP) วัดค่าจาก $\frac{\text{ขายสุทธิ}}{\text{ลูกหนี้การค้าถัวเฉลี่ย}}$ (เท่า) โดยลูกหนี้การค้าถัวเฉลี่ย คำนวณจาก $\frac{\text{ลูกหนี้ต้นงวด} + \text{ลูกหนี้ปลายงวด}}{2}$

2. อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (ICP) วัดค่าจาก $\frac{\text{ต้นทุนขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$ (เท่า) โดยสินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย คำนวณจาก $\frac{\text{สินค้าต้นงวด} + \text{สินค้าปลายงวด}}{2}$

3. อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (APP) วัดค่าจาก $\frac{\text{ต้นทุนขาย}}{\text{เจ้าหนี้การค้าถัวเฉลี่ย}}$ (เท่า) โดยเจ้าหนี้การค้าถัวเฉลี่ย คำนวณจาก $\frac{\text{เจ้าหนี้ต้นงวด} + \text{เจ้าหนี้ปลายงวด}}{2}$

4. วงจรเงินสด (CCC) วัดค่าจาก $CCC = ICP + ACP - APP$ (วัน)

ตัวแปรตาม คือ ผลการดำเนินงาน ประกอบไปด้วย

1. อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) วัดค่าจาก $\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times 100 (\%)$

2. อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) วัดค่าจาก $\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}} \times 100 (\%)$

3. อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร (CFO) วัดค่าจาก $\frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}} \times 100 (\%)$

ตัวแปรควบคุม คือ ตัวแปรอื่น ๆ ที่มีผลต่อการทดลอง ประกอบไปด้วย

1. ขนาดของกิจการ (LNasset) วัดจากลอการิทึมของสินทรัพย์ (Logarithm of Total Assets)

2. สัดส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (LEV) วัดจากส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม

ตัวแปรกำกับ คือ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา กำหนดตัวแปรหุ่น (0,1) กำหนดให้ 0 แทนปีพ.ศ.2561และพ.ศ.2562 กำหนดให้ 1 แทนปีพ.ศ. 2563 และ พ.ศ.2564

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อบรรยายลักษณะเบื้องต้นของตัวแปรที่ต้องการศึกษา โดยการบรรยาย ค่าต่ำสุด (Minimum), ค่าสูงสุด (Maximum), ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การทดสอบทีเทส (t - test) เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระจากกันและสัมพันธ์กัน เพื่อใช้ทดสอบประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียน ก่อนและระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา

3. การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Interface statistics) โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยมีสมการดังนี้

สมการที่ 1 : $ROA_{it} = \alpha + \beta_1 ACP_{it} + \beta_2 ICP_{it} + \beta_3 APP_{it} + \beta_4 CCC_{it} + \beta_5 LNasset_{it} + \beta_6 LEV_{it} + \epsilon$

สมการที่ 2 : $ROA_{it} = \alpha + \beta_1 ACP_{it} + \beta_2 ICP_{it} + \beta_3 APP_{it} + \beta_4 CCC_{it} + \beta_5 ACP_{it} * COVID19_{it} + \beta_6 ICP_{it} * COVID19_{it} + \beta_7 APP_{it} * COVID19_{it} + \beta_8 CCC_{it} * COVID19_{it} + \beta_9 LNasset_{it} + \beta_{10} LEV_{it} + \epsilon$

สมการที่ 3 : $ROE_{it} = \alpha + \beta_1 ACP_{it} + \beta_2 ICP_{it} + \beta_3 APP_{it} + \beta_4 CCC_{it} + \beta_5 LNasset_{it} + \beta_6 LEV_{it} + \epsilon$

สมการที่ 4 : $ROE_{it} = \alpha + \beta_1 ACP_{it} + \beta_2 ICP_{it} + \beta_3 APP_{it} + \beta_4 CCC_{it} + \beta_5 ACP_{it} * COVID19_{it} + \beta_6 ICP_{it} * COVID19_{it} + \beta_7 APP_{it} * COVID19_{it} + \beta_8$

$$CCCit * COVID19it + \beta_9 LNassetit + \beta_{10} LEV_{it} + \epsilon$$

สมการที่ 5 : $CFOit = \alpha + \beta_1 ACPit + \beta_2 ICPit + \beta_3 APPit + \beta_4 CCCit + \beta_5 LNassetit + \beta_6 LEV_{it} + \epsilon$

สมการที่ 6 : $CFOit = \alpha + \beta_1 ACPit + \beta_2 ICPit + \beta_3 APPit + \beta_4 CCCit + \beta_5 ACPit * COVID19it + \beta_6 ICPit * COVID19it + \beta_7 APPit * COVID19it + \beta_8 CCCit * COVID19it + \beta_9 LNassetit + \beta_{10} LEV_{it} + \epsilon$

กำหนดให้:

ROAit หมายถึง อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของบริษัท i ปีที่ t

ACPit หมายถึง อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้าของบริษัท i ปีที่ t

ICPit หมายถึง อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือของบริษัท i ปีที่ t

APPit หมายถึง อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้าของบริษัท i ปีที่ t

CCCit หมายถึง วงจรเงินสดของบริษัท i ปีที่ t

SIZEit หมายถึง ขนาดของบริษัท i ปีที่ t

DRit หมายถึง อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมของบริษัท i ปีที่ t

COVID19it หมายถึง สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาของบริษัท i ปีที่ t

การวิเคราะห์ผล

ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นต้นของตัวแปรอิสระ ได้แก่ อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า วงจรเงินสดและตัวแปรตาม ได้แก่ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร รวมถึงตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดของกิจการและสัดส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม โดยแสดงข้อมูลเป็นตาราง ดังนี้

ตาราง 1

แสดงค่าทางสถิติเชิงพรรณนาของข้อมูลที่ใช้ในการทดสอบโดยรวม

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA)	-32.78	29.92	1.69	8.36
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)	-47.01	32.47	2.07	10.60
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร (CFO)	-7885.71	4584.85	28.74	862.86
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (ACP)	2.13	87.64	8.36	11.78
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (ICP)	.25	8.70	3.05	2.28
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (APP)	1.53	69.81	8.41	11.25
วงจรเงินสด (CCC)	2.94	1517.01	243.89	307.74
ขนาดกิจการ (LNasset)	5.90	10.42	7.74	1.03
สัดส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (LEV)	0.04	0.68	0.29	0.17

หมายเหตุ: กลุ่มตัวอย่าง(N) เท่ากับ 140

จากตารางที่ 1 สามารถสรุปได้ว่า สามารถสรุปได้ว่า อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ในช่วงปี พ.ศ. 2561 ถึงปีพ.ศ.2564 โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 1.69 เท่า อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 2.07 เท่า อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 28.74 เท่า อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 8.36 เท่า อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 3.05 เท่า อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้า

หนี้การค้า โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 8.41 เท่า วงจรเงินสด โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 243.89 เท่า ขนาดกิจการ โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 7.74 เท่า และสัดส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 0.29 เท่า

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดการเงินหมุนเวียนและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ก่อนและระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาโดยใช้สถิติทีเทส (t - test)

ตาราง 2

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการจัดการเงินหมุนเวียน ปีพ.ศ.2561 พ.ศ.2562 พ.ศ.2563 และพ.ศ.2564

ตัวแปร	Sig.	t	Sig. (2-tailed)
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA)	0.652	0.584	0.56
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)	0.704	0.565	0.573
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (ACP)	0.376	-0.347	0.729
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (ICP)	0.786	1.037	0.301
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (APP)	0.986	0.218	0.828
วงจรเงินสด (CCC)	0.262	-0.926	0.356

หมายเหตุ: มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่าผลการดำเนินงาน ได้แก่ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในช่วงก่อนและระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา รวมถึงการจัดการเงินหมุนเวียน ซึ่งได้แก่ อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (ACP) อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (ICP) อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า (APP) และการจัดการเงินสด (CCC)

ก่อนและระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นกัน

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

เป็นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวหรือข้อมูลเชิงปริมาณ ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และมีระดับความสัมพันธ์กันในระดับใด โดยแสดงข้อมูลเป็นตาราง ดังนี้

ตาราง 3

แสดงผลความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียนที่มีต่ออัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม

ตัวแปร	Coefficients		t	Sig.
	B	Beta		
(Constant)	-2.2		-0.4	0.69
ACP (H1a)	0.12	0.17	2.15	0.03
ICP (H2a)	0.7	0.19	1.89	0.06
APP (H3a)	0.06	0.08	0.65	0.52
CCC (H4a)	-0.01	-0.35	-2.32	0.02
LNasset	0.5	0.06	0.75	0.46
LEV	-4.38	-0.09	-1.13	0.26
R square	.485			
R square	.236			
Adjusted R	.200			
F ratio	6.626			
Sig	.000			

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 ประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียนมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ R ระหว่างตัวแปรอิสระ ประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียน และตัวแปรตาม อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ซึ่งเท่ากับ 0.485 ดังนั้น ประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียน และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม มีความสัมพันธ์กัน โดยมีค่า R square เท่ากับ 0.236

สมมุติฐานที่ H1a อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 0.12 ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 2.15 และค่า Sig เท่ากับ 0.003 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.003<0.05) หมายความว่า การจัดการลูกหนี้มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ดังนั้นจึง ยอมรับ สมมุติฐานH1a สรุปได้ว่า หากกิจการมีอัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้าที่ดีจะทำให้อัตราส่วนผล

ตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมสูงขึ้น

สมมุติฐานที่ H2a อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 0.7 ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 1.89 และค่า Sig เท่ากับ 0.006 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.006<0.05) หมายความว่า การจัดการสินค้าคงเหลือมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ดังนั้นจึง ยอมรับ สมมุติฐานH2a สรุปได้ว่า หากกิจการมีอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือที่ดีจะทำให้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมสูงขึ้น

สมมุติฐานที่ H3a อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้ามีความสัมพันธ์เชิงลบกับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 0.06 ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 0.65 และค่า Sig เท่ากับ 0.052 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.052>0.05) หมายความว่า การจัดการเจ้าหนี้ไม่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ดังนั้นจึง ปฏิเสธ สมมุติฐานH3a สรุปได้ว่า หากกิจการมี

อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้าที่ดีจะทำให้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมต่ำลง

สมมติฐานที่ H4a วงจรเงินสดมีความสัมพันธ์เชิงลบกับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ -0.01 ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -2.32 และค่า Sig เท่ากับ 0.02 ซึ่งน้อยกว่าระดับ

นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.02<0.05) หมายความว่า การจัดการเงินสดมีความสัมพันธ์เชิงลบกับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ดังนั้นจึง ยอมรับ สมมติฐานH4aสรุปได้ว่า หากกิจการมีวงจรเงินสดที่ดีจะทำให้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมสูงขึ้น

ตาราง 4

แสดงผลความสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่ออัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม

ตัวแปร	Coefficients		t	Sig.
	B	Beta		
(Constant)	-2.24		-0.4	0.69
ACP	0.1	0.13	1.06	0.29
ICP	0.68	0.19	1.67	0.10
APP	-0.04	-0.05	-0.31	0.76
CCC	-0.01	-0.22	-1.1	0.27
ACP*COVID19 (H5a)	0.04	0.05	0.38	0.7
ICP*COVID19 (H6a)	-0.04	-0.01	-0.1	0.92
APP*COVID20 (H7a)	0.28	0.29	1.4	0.16
CCC*COVID21 (H8a)	-0.01	-0.3	-1.36	0.18
LNasset	0.51	0.06	0.77	0.44
LEV	-4.03	-0.08	-1.03	0.31
R square	.500			
R square	.250			
Adjusted R	.190			
F ratio	7.524			
Sig	.000			

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่ออัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ R ระหว่างตัวแปรอิสระประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียน และตัวแปรตามอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ซึ่งเท่ากับ 0.500 ดังนั้น ประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียน และ

อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม มีความสัมพันธ์กัน โดยมีค่า R square เท่ากับ 0.250 หรือร้อยละ 25

สมมติฐานที่ H5a สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้าและอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 0.01 ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 1.06 และค่า Sig เท่ากับ 0.29 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.29>0.05)

หมายความว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ของการจัดการลูกหนี้และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ดังนั้นจึง ปฏิเสธสมมติฐานH5a สรุปได้ว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้าและอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม

สมมติฐานที่ H6a สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือและอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 0.68 ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 1.67 และค่า Sig เท่ากับ 0.10 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.10>0.05) หมายความว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ของการจัดการสินค้าคงเหลือและอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ดังนั้นจึง ปฏิเสธ สมมติฐานH6a สรุปได้ว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือและอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม

สมมติฐานที่ H7a สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วน

หมุนเวียนเจ้าหนี้และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ -0.04 ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -0.31 และค่า Sig เท่ากับ 0.76 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.76>0.05) หมายความว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ของการจัดการเจ้าหนี้และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ดังนั้นจึง ปฏิเสธ สมมติฐาน H7a สรุปได้ว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม

สมมติฐานที่ H8a สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อความสัมพันธ์ของวงจรเงินสดและอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ -0.01 ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -1.1 และค่า Sig เท่ากับ 0.27 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.27>0.05) หมายความว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาไม่มีผลต่อการจัดการเงินสดและอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ดังนั้นจึง ปฏิเสธ สมมติฐาน H8a สรุปได้ว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ของวงจรเงินสดและอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม

ตาราง 5

แสดงผลความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียนที่มีต่ออัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ตัวแปร	Coefficients		t	Sig.
	B	Beta		
(Constant)	4.19		0.57	0.57
ACP (H1b)	0.10	0.11	1.38	0.17
ICP (H2b)	1.3	0.28	2.66	0.01
APP (H3b)	0.07	0.07	0.55	0.58
CCC (H4b)	-0.004	-0.13	-0.81	0.42
LNasset	-0.31	-0.03	-0.36	0.72
LEV	-13.77	-0.22	-2.69	0.01
R square	.410			
R square	.168			
Adjusted R	.129			
F ratio	9.889			
Sig	.001			

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 ประสิทธิภาพการจัดการเงิน
ทุนหมุนเวียนมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อ
ส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ผลการวิเคราะห์
พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ R ระหว่างตัวแปรอิสระ
ประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียน และตัวแปร
ตาม อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งเท่ากับ
0.410 ดังนั้น ประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียน
และ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีความ
สัมพันธ์กัน โดยมีค่า R square เท่ากับ 0.168

สมมติฐานที่ H1b อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การ
ค้ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วน
ของผู้ถือหุ้น พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 0.10 ค่า
สถิติทดสอบ t เท่ากับ 1.38 และค่า Sig เท่ากับ 0.17 ซึ่ง
มากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.17>0.05)
หมายความว่า อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้าไม่มีความ
สัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้
ถือหุ้น ดังนั้นจึง ปฏิเสธ สมมติฐาน H1b สรุปได้ว่า หาก
กิจการมีอัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้าที่ดีไม่ได้ทำให้
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงขึ้น

สมมติฐานที่ H2b อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคง
เหลือมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อ
ส่วนของผู้ถือหุ้น พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 1.30
ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 2.66 และค่า Sig เท่ากับ 0.01 ซึ่ง
น้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.01<0.05)
หมายความว่า การจัดการสินค้าคงเหลือมีความสัมพันธ์
เชิงบวกกับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ดั่ง
นั้นจึง ยอมรับ สมมติฐาน H2b สรุปได้ว่า หากกิจการมี
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือที่ดีจะทำให้อัตราส่วน
ผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงขึ้น

สมมติฐานที่ H3b อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การ
ค้ามีความสัมพันธ์เชิงลบกับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วน
ของผู้ถือหุ้น พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 0.07 ค่า
สถิติทดสอบ t เท่ากับ 0.55 และค่า Sig เท่ากับ 0.58 ซึ่ง
มากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.58>0.05)
หมายความว่า การจัดการเจ้าหนี้ไม่มีความสัมพันธ์เชิงลบ
กับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ดังนั้นจึง
ปฏิเสธ สมมติฐาน H3b สรุปได้ว่า หากกิจการมีอัตราส่วน
หมุนเวียนเจ้าหนี้การค้าที่ดีไม่ได้ทำให้อัตราส่วนผลตอบแทน
ต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงขึ้น

สมมติฐานที่ H4b วงจรเงินสดมีความสัมพันธ์เชิง
ลบกับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น พบว่า
ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ -0.004 ค่าสถิติทดสอบ t
เท่ากับ -0.81 และค่า Sig เท่ากับ 0.42 ซึ่งมากกว่าระดับ
นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.42>0.05) หมายความว่า
การจัดการเงินสดไม่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับอัตราส่วนผล
ตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ดังนั้นจึง ปฏิเสธ สมมติฐาน
H4b สรุปได้ว่า หากกิจการมีวงจรเงินสดที่ดีไม่ได้ทำให้
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นสูงขึ้น

ตัวแปรควบคุม LEV มีค่า Sig เท่ากับ 0.01 ซึ่ง
น้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.01<0.05)
หมายความว่า ขนาดของบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วน
ผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% แสดงให้เห็นว่าบริษัทที่มีขนาด
ใหญ่มีแนวโน้มที่จะมีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้
ถือหุ้นมากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก

ตาราง 6

แสดงผลความสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่ออัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ตัวแปร	Coefficients		t	Sig.
	B	Beta		
(Constant)	4.13		0.56	0.58
ACP	0.05	0.06	0.45	0.65
ICP	1.44	0.31	2.68	0.01
APP	-0.05	-0.05	-0.31	0.76
CCC	-0.10	-0.02	-0.11	0.91
ACP*COVID19 (H5b)	0.08	0.08	0.57	0.57
ICP*COVID19 (H6b)	-0.46	-0.09	-0.86	0.39
APP*COVID20 (H7b)	0.33	0.28	1.27	0.21
CCC*COVID21 (H8b)	-0.01	-0.26	-1.10	0.27
LNasset	-0.27	-0.03	-0.30	0.76
LEV	-13.55	-0.22	-2.61	0.01
R square	.425			
R square	.181			
Adjusted R	.115			
F ratio	9.968			
Sig	.004			

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่ออัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ R ระหว่างตัวแปรอิสระประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียน และตัวแปรตาม อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งเท่ากับ 0.425 ดังนั้น ประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียน และ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์กัน โดยมีค่า R square เท่ากับ 0.181

สมมติฐานที่ H5b สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้าและอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วน

ของผู้ถือหุ้น พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 0.05 ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 0.45 และค่า Sig เท่ากับ 0.65 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.65>0.05) หมายความว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ของการจัดการลูกหนี้และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ดังนั้นจึง ปฏิเสธสมมติฐาน H5b สรุปได้ว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้าและอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

สมมติฐานที่ H6b สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือและอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วน

ของผู้ถือหุ้น พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 1.44 ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 2.68 และค่า Sig เท่ากับ 0.01 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.01<0.05) หมายความว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อความสัมพันธ์ของการจัดการสินค้าคงเหลือและอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ดังนั้นจึง ยอมรับ สมมติฐาน H6b สรุปได้ว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือและอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

สมมติฐานที่ H7b สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ -0.05 ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -0.31 และค่า Sig เท่ากับ 0.76 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.76>0.05) หมายความว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ของการจัดการเจ้าหนี้และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ดังนั้นจึง ปฏิเสธ สมมติฐาน H7b สรุปได้ว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ของ

ตาราง 7

ประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียนมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร

ตัวแปร	Coefficients		t	Sig.
	B	Beta		
(Constant)	-831.71		-1.29	0.2
ACP (H1c)	1.56	0.02	0.24	0.81
ICP (H2c)	-18.09	-0.05	-0.42	0.68
APP (H3c)	-0.25	-0.003	-0.02	0.98
CCC (H4c)	0.05	0.02	0.1	0.92
LNasset	122.83	0.15	1.58	0.12
LEV	-197.74	-0.04	-0.44	0.66
R square	.144			
R square	.021			
Adjusted R	-.025			
F ratio	873.46			
Sig	.839			

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

สมมติฐานที่ H8b สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อความสัมพันธ์ของวงจรเงินสดและอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ -0.10 ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -0.11 และค่า Sig เท่ากับ 0.91 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.91>0.05) หมายความว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ของการจัดการเงินสดและอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ดังนั้นจึง ปฏิเสธ สมมติฐาน H8b สรุปได้ว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ของวงจรเงินสดและอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ตัวแปรควบคุม LEV มีค่า Sig เท่ากับ 0.01 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.01<0.05) หมายความว่า ขนาดของบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% แสดงให้เห็นว่าบริษัทที่มีขนาดใหญ่มีแนวโน้มที่จะมีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก

จากตารางที่ 7 การจัดการเงินทุนหมุนเวียนมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ R ระหว่างตัวแปรอิสระ ประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียน และตัวแปรตาม อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร ซึ่งเท่ากับ 0.144 ดังนั้น ประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียน และ อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร มีความสัมพันธ์กัน โดยมีค่า R square เท่ากับ 0.21 หรือร้อยละ 21

สมมุติฐานที่ H1c อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 1.56 ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 0.24 และค่า Sig เท่ากับ 0.81 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.81>0.05) หมายความว่า การจัดการลูกหนี้ไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร ดังนั้นจึง ปฏิเสธ สมมุติฐาน H1c สรุปได้ว่า หากกิจการมีอัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้าที่ดีไม่ได้ทำให้อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไรสูงขึ้น

สมมุติฐานที่ H2c อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ -18.09 ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -0.42 และค่า Sig เท่ากับ 0.68 ซึ่ง

มากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.68>0.05) หมายความว่า การจัดการสินค้าคงเหลือไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร ดังนั้นจึง ปฏิเสธ สมมุติฐาน H2c หากกิจการมีอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือที่ดีไม่ได้ทำให้อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไรสูงขึ้น

สมมุติฐานที่ H3c อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้ามีความสัมพันธ์เชิงลบกับอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ -0.25 ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -0.02 และค่า Sig เท่ากับ 0.98 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.98>0.05) หมายความว่า การจัดการเจ้าหนี้ไม่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร ดังนั้นจึง ปฏิเสธ สมมุติฐาน H3c หากกิจการมีอัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้าที่ดีไม่ได้ทำให้อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไรสูงขึ้น

สมมุติฐานที่ H4c วงจรเงินสดมีความสัมพันธ์เชิงลบกับอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 0.05 ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 0.1 และค่า Sig เท่ากับ 0.92 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.92>0.05) หมายความว่า การจัดการเงินสดไม่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร ดังนั้นจึง ปฏิเสธ สมมุติฐาน H4c หากกิจการมีวงจรเงินสดที่ดีไม่ได้ทำให้อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไรสูงขึ้น

ตาราง 8

แสดงผลความสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่ออัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร

ตัวแปร	Coefficients		t	Sig.
	B	Beta		
(Constant)	-797.74		-1.22	0.23
ACP	2.17	0.03	0.2	0.84
ICP	-32.56	-0.09	-0.68	0.49
APP	3.5	0.05	0.24	0.81
CCC	-0.19	-0.07	-0.3	0.76
ACP*COVID19 (H5c)	-1.36	-0.02	-0.11	0.92
ICP*COVID19 (H6c)	32.14	0.08	0.68	0.5
APP*COVID19 (H7c)	-7.1	-0.07	-0.31	0.76
CCC*COVID19 (H8c)	0.4	0.13	0.5	0.62
LNasset	119.25	0.14	1.51	0.13
LEV	-215.66	-0.04	-0.47	0.64
R square	.166			
R square	.028			
Adjusted R	-.050			
F ratio	884.22			
Sig	.963			

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 8 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่ออัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ R ระหว่างตัวแปรอิสระ ประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียน และตัวแปรตาม อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร ซึ่งเท่ากับ 0.166 ดังนั้น ประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียน และ อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร มีความสัมพันธ์กัน โดยมีค่า R square เท่ากับ 0.28

สมมุติฐานที่ H5c สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้าและอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 2.17 เท่ากับ 0.03 ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 0.2 และค่า Sig เท่ากับ 0.84 ซึ่ง

มากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.8>0.05) หมายความว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อความสัมพันธ์ของการจัดการลูกหนี้และอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร ดังนั้นจึง ปฏิเสธ สมมุติฐาน H5c สรุปได้ว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้าและอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร

สมมุติฐานที่ H6c สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือและอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ -32.56 ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -0.68 และค่า Sig เท่ากับ 0.49 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig 0.49<0.05) หมายความว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อ

ความสัมพันธ์ของการจัดการสินค้าคงเหลือและอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร ดังนั้นจึง ปฏิเสธ สมมติฐาน H6c สรุปได้ว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือและอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร

สมมติฐานที่ H7c สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้และอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ 3.5 ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 0.24 และค่า Sig เท่ากับ 0.81 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($\text{Sig } 0.81 > 0.05$) หมายความว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ของการจัดการเจ้าหนี้และอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร ดังนั้นจึง ปฏิเสธ สมมติฐาน H7c สรุปได้ว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้และอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร

สมมติฐานที่ H8c สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อความสัมพันธ์ของวงจรเงินสดและอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ -0.19 ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -0.3 และค่า Sig เท่ากับ 0.76 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($\text{Sig } 0.76 > 0.05$) หมายความว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ของการจัดการเงินสดและอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร ดังนั้นจึง ปฏิเสธ สมมติฐาน H8c สรุปได้ว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาไม่มีผลต่อความสัมพันธ์ของวงจรเงินสดและอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียนที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ก่อนและระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุปโภค

บริโภค ก่อนและระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา พบว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนามีผลต่อความสัมพันธ์ของอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือและอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น แสดงให้เห็นว่าการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนาส่งผลให้บริษัทต่างๆที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ได้รับผลกระทบจากการบริหารสินค้าคงเหลือ รวมถึงปัญหาการจ่ายผลตอบแทนให้ผู้ถือหุ้นไม่มากนักน้อย

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียนที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค ก่อนและระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียนมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ได้แก่ อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้าและอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก แสดงให้เห็นว่าอัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้าและอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นตามไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐิกา สีขันธ์ทกสมิต (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของการบริหารสินทรัพย์ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ พบว่า อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไร แสดงให้เห็นว่ากิจการมีความสามารถในการเก็บเงินลูกหนี้จากการขายเชื่อได้เร็ว บริษัทสามารถนำเงินที่ได้ไปใช้หมุนเวียนในกิจการหรือนำไปต่อยอดลงทุน เพื่อสร้างผลกำไรให้ได้มากขึ้น ส่งผลให้กิจการมีสภาพคล่องและมีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ที่สูงตามไปด้วย กฤตวัฒน์ เตชธรรมวัฒน์ (2562) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินด้านความสามารถในการทำกำไรของบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) เทียบกับคู่แข่งผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ พบว่า อัตราการหมุนของสินค้าคงเหลือมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับกำไรขั้นต้น โดยที่อัตราหมุนของสินทรัพย์รวม เป็นอัตราส่วนที่สัมพันธ์กับอัตรากำไรขั้นต้นมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ากิจการมีความสามารถในการ

การบริหารสินค้าคงคลังที่ดี สามารถลดค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาสินค้า ไม่ก่อให้เกิดต้นทุนจม ส่งผลให้เกิดสภาพคล่องและทำให้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้น ในขณะที่เดียวกันผลการทดสอบพบว่า วงจรเงินสดมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมในเชิงลบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญาวุฒิ มณีจันทร์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเงินทุนหมุนเวียนที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมบริการรับเหมาก่อสร้าง พบว่า วงจรเงินสดมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม แสดงให้เห็นว่า วงจรเงินสดที่ต่ำลงจะทำให้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้น วงจรเงินสดเป็นตัวบ่งบอกถึงระยะเวลาการขายสินค้าไปจนถึงการรับชำระเงินรวมไปถึงความถี่ในการชำระหนี้ของบริษัทในรอบระยะเวลาบัญชี ความสามารถในการต่อรองยี่ระยะเวลาในการชำระหนี้ ซึ่งจะช่วยรักษาสภาพคล่องให้กิจการ สามารถนำเงินสดที่มีอยู่ไปใช้ในการหมุนเวียนในการดำเนินงานต่อไป และทำให้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ได้แก่ อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ แสดงให้เห็นว่าหากอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้นจะทำให้อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นตามไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ เตือนสิริ ดวงแก้ว (2556) ได้ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ กลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ พบว่า อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ สุมิสา สู่เสน (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือมีความสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น แสดงให้เห็นว่า อัตราการหมุนเวียนสินค้าคงเหลือที่เพิ่มขึ้นจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บและรักษาสินค้า รวมถึงลดความเสี่ยงจากการเสื่อมสภาพ

หรือสินค้าล้าสมัย ทำให้กิจการมีสภาพคล่องมากขึ้นและมีความสามารถในการจ่ายผลตอบแทนให้ผู้ถือหุ้นสูงตามไปด้วย

ประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียนไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร กล่าวคือ อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือและอัตราส่วนเงินสดไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร สอดคล้องกับงานวิจัยของ รินดา แสงบัวแก้ว (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการจัดการเงินทุนหมุนเวียนกับความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจในกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ พบว่า ระยะเวลาในการเก็บเงินจากลูกหนี้ ระยะเวลาในการเก็บสินค้าคงเหลือ การเติบโตของยอดขายและอัตราหนี้สินหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวมไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความสามารถในการทำกำไร สุมิสา สู่เสน (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้าและอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือไม่มีความสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมอัตราส่วนกำไรขั้นต้นและค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมอัตรากำไรสุทธิ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบัญชีสามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน ซึ่งสามารถนำไปใช้พิจารณาการกำหนดนโยบายการบริหารของกิจการ เช่น นโยบายการบริหารลูกหนี้การค้า หากบริษัทเก็บเงินลูกหนี้จากการขายเชื่อได้เร็ว บริษัทสามารถนำเงินที่ได้ไปใช้หมุนเวียนในกิจการหรือนำไปต่อยอดลงทุนเพื่อสร้างผลกำไรให้ได้มากขึ้น นอกจากนั้นนักลงทุนสามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ เพื่อเลือกลงทุนในบริษัทที่มีความสามารถในการบริหารเงินทุนหมุนเวียนที่ดี เช่น บริษัทที่มีความสามารถในการจัดการเจ้าหนี้ สามารถยืดเวลาชำระหนี้ออกไปได้แต่ไม่เกินกำหนดเวลาเพื่อลดการจ่ายดอกเบี้ยส่งผลให้ผลตอบแทนต่อส่วน

ของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

การศึกษครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมจึงอาจไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ดังนั้นในอนาคตจึงควรขยายขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่ใช้ศึกษาถึงประสิทธิภาพการจัดการเงินทุนหมุนเวียนที่มีต่อผลการดำเนินงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ เนื่องจากแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมมีลักษณะเฉพาะทางที่แตกต่างกันไป และอาจส่งผลต่อผลการศึกษาที่แตกต่างกันไป

References

- Amatayakul, S. (2020). *The world after COVID-19 economic and social impact office of the permanent secretary commerce division, strategic and planning foreign commerce group*. Retrieved from <https://mocplan.ops.moc.go.th/th/file/get/file/20210812e33224317258bf4f8d900c51caed3044143154.pdf>.
- Atseye, F. A., Ugwu, J. I., & Takon, S. M. (2015). Determinants of working capital management. *International journal of economics, commerce and management*, 3(2), 1-11.
- Chatwong, T. (2017). Theories used to explain accounting research: From the past to the future. *Journal of business administration the association of private higher education institutions of Thailand*, 6(2), 203-212. (in Thai)
- Dhar, S., & Aziza, T. (2018). Empirical analysis on the impact of working capital management on EPS: A panel observation on the cement companies in bangladesh. *Pacific international journal*, 1(2), 07-14.
- Duangkaew, D. (2013). *The relationship between financial ratios and return on investment in securities: Group of companies listed on the Market for Alternative Investment (MAI)*. Thammasat University (in Thai)
- Kitrungrotcharoen, P. (2015). Working capital management: Working capital management. *Journal of information*, 14(2), 7-19. (in Thai)
- Manechan, P. (2021). *The relationship between working capital management and profitability of listed construction services in Thailand Bangkok University*. Retrieved from <http://dspace.bu.ac.th/handle/123456789/4785> (in Thai)
- Muangcharoen, A. (2020). Factors affecting profitability of listed companies in the stock exchange of Thailand energy and utilities industry. *Pathumthani University academic journal*, 12(1), 111-121. (in Thai)
- Online business stock news. (2021). *Open file, Consumer Goods Co., Ltd. maintains profit in 2020 in 9 categories, good performance - drilling*. Stock Pang. Retrieved from <https://today.line.me/th/v2/article/1WkKXM>.
- Sangbuakaew, R. (2016). *A study of working capital management and profitability of businesses in the group products listed on the MAI*. Retrieved from <https://searchlib.utcc.ac.th/library/online/thesis/300371.pdf>.

- Sikanthakasamit, N.(n.d.). *The efficiency of asset management affects the ability to do business. registered company profit registered in the stock exchange of Thailand service industry group.* Doctoral dissertation, Sripatum University. (in Thai)
- SuanSen, S. (2021). *Management efficiency of companies in the information technology industry and communication listed on the stock exchange of Thailand.* Retrieved from <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/sat18/6314060173.pdf>.
- Teachatummawat, K. (2019). *The study analysis of comparative profitability ratios between advanced info services public company limited and network service Provider competitors.* Retrieved from http://www.advanced-mba.ru.ac.th/advanced-mba-2559/homeweb/7096-IS/Publish/huamark/1_2562/huamark26/no-6014184013-AD26.pdf.
- The Stock Exchange of Thailand. (2019). *How does COVID change companies in the SET?.* Retrieved from <https://www.setinvestnow.com/th/knowledge/article/203-covid-company-change>.
- Thepsawat, A. (2019). *Relationship between working capital management and operating results of listed companies registered in the stock exchange of Thailand, SET100 group.* (n.p.)

